

Aprendre a gaudir de la Música

Antònia Isern Ramis

CP NTRA. SRA. DE ROBINES. BINISSALEM

L'EXPERIÈNCIA que vos explicarem a continuació va començar ja fa uns quants cursos enrera i va sorgir amb la intenció d'apropar els infants d'educació infantil de la nostra escola a la música "en majúscules".

Ja n'havien tingut un primer contacte amb les audicions que prepara en Toni, el nostre mestre de música, que inclou en la sessió setmanal que té amb cada grup. La majoria de les mestres també utilitzàvem música clàssica diàriament en el moment d'entrada del pati, en què feim uns minuts de relaxació per poder tornar a començar a treballar. La nostra intenció era profunditzar més en el tema i aprofitar el gran potencial educatiu que suposava l'experiència.

Així doncs, ens vàrem proposar incloure dins el nostre horari una sessió setmanal d'una hora dedicada a la presentació de diferents peces musicals.

Va arribar el moment de plantejar-nos què preteníem, quins continguts treballaríem, com ho presentaríem als infants... El nostre principal objectiu era que els infants gaudissin amb l'audició de música (clàssica, òpera, new age, de ballet, de teatre, de cine...). Era una manera d'ampliar la "cultura musical" dels infants, apropar-los a una música que, tal vegada, fins ara s'havia reservat a un públic més adult.

Quan vàrem preparar la programació férem una selecció d'obres que intentàs abraçar un ampli i variat repertori de peces musicals. Per començar vàrem incloure peces que varen ser escrites pensant en un públic infantil,

com el "Carnaval dels Animals" de Camille Sant-Saëns, el conte musicat de "Pere i el llop" de Sergei Prokófiev o la "Simfonia de les Juguines" de Leopold Mozart que facilitassin l'adquisició de l'hàbit d'escolta i que permetien als infants, entre d'altres moltes coses, reconèixer la música com a mitjà d'expressió dels seus sentiments, d'estats d'ànim, com a mitjà de comunicació, per contar una història, vivències pròpies... com també per treballar l'expressió corporal adequant-la a la història, al ritme i la melodia o als sentiments que els provoca la música.

Però no quedàrem aquí sinó que intentàrem cercar tot tipus de peces musicals que poguessin engrescar els infants i capbussar-los en un nou món amb moltes coses per descobrir.

Així doncs hi incloguérem fragments d'òpera com la introducció i "Libiamo" de l'òpera "La Traviata" de G. Verdi, el duettino "Su' ll'Aria" de les "Noces de Fígaro" de W.A. Mozart, o el "Nessum Dorma" de l'òpera "Turandot" de G. Puccini entre d'altres. Era la primera vegada que treballàvem de manera seriosa l'òpera i resultava una nova manera de contar una història, una experiència que permetia als infants treballar la creativitat, la imaginació,... a través de la capacitat d'imaginar-se històries, personatges, paisatges... només sentint-ne els sons que els evouen.

Això mateix podíem aconseguir treballant les històries que s'amaguen al darrera de composicions per a ballet com "El Trencanous" o "El llac dels cignes" de Txaicovski, de la mateixa manera que els apropàvem a la dansa clàssica.

No podíem deixar de banda l'oportunitat de treballar grans peces musicals, representatives de la història de la música, com el Cànon de Pachelbel (una de les peces que ens serveix per fer relaxació) o descobrir grans músics com Mozart o Bach, que trobam indispensables i ineludibles per a fer-los arribar una mostra significativa dels grans genis de la música.

Sempre que treballam una nova peça musical a més de desvetllar-los el seu títol també parlem del músic que la va compondre, feim quatre cèntims de la seva biografia i els mostram fotografies o retrats per tal que els reconeguin

visualment. Això ens permet treballar la memòria auditiva, així com la capacitat de relacionar un fragment musical amb el seu títol i el seu autor.

Resulta divertit sentir nins i nines d'infantil parlar de Txaiçovski, de Puccini o de Mozart amb la mateixa naturalitat que parlen d'alguns dels personatges de contes que els són tan propers. Creiem que és una ocasió ideal per introduir una gran quantitat de vocabulari (noms de compositors, de tipus de composicions (duettinos, àries, simfonies...), d'instruments musicals, etc...) i que els infants poden assimilar fàcilment ja que ho poden relacionar amb una activitat que els ha estat plaent i enriquidora a la vegada.

Seguint amb la intenció d'apropar els infants a la major varietat possible d'audicions vàrem incloure, dins la nostra programació, música de bandes sonores de pel·lícules (BSO de "Harry Potter", BSO de "La vida és bella", etc...) o d'obres de teatre ("La cançó dels pirates" de Mar i Cel) que ens donava l'oportunitat de treballar peces més contemporànies i d'autors que fins i tot per a nosaltres eren desconeguts. Una gran mestra, que vàrem tenir el privilegi de conèixer, en una ocasió ens va dir que començam a fer bé la nostra feina quan nosaltres mateixos estam aprenent coses noves i hem de cercar informació per donar resposta a les inquietuds dels infants.

Ara ens quedava la feina de pensar com ho faríem, quin tipus d'activitats sorgirien a partir de les audicions. Cada una de les audicions pot derivar en una activitat molt diferent en cada ocasió. Algunes audicions requereixen fer-ne la dramatització com és el cas del "Carnaval dels Animals", els infants s'ho passen d'allò més bé ficant-se dins la pell de cada un dels animals que hi apareixen i imitant els seus moviments al ritme de la música.

D'altres obres són idònies per a inventar una història com "En un mercat persa" de Kételby en la qual podem reconèixer uns sons que ens evocuen personatges que estan cantant, cavalcant en camells o cavalls dirigint-se cap el lloc al que nosaltres gosem imaginar. Quan férem aquesta experiència amb nins i nines de 4 anys, ho férem en dues aules diferents al mateix temps i encara que la música fos la mateixa la història que va resultar de la seva creativitat va ser molt diferent, i així i tot les dues encaixaven a la perfecció amb el que evocava la peça en qüestió.

Algunes de les activitats proposades ens permeten treballar habilitats cognitives bàsiques com la de traduir d'un tipus de llenguatge a un altre. Per exemple podem proposar als infants que representin amb un dibuix els personatges o les escenes que han sentit en una peça musical com la del conte de "Pere i el

llop", activitat que es planteja sense un model concret, sinó que cada infant fa el dibuix basant-se en el que li ha inspirat la música que ha sentit. Moltes vegades ens sorprenen els resultats ja que els infants procuren fer els dibuixos amb molt de detall (evidentment dins les seves possibilitats a nivell grafomotriu) i a més saben raonar el perquè ho han fet d'aquella manera i no d'una altra, el motiu pel qual han dibuixat el personatge amb el rostre enfadat, etc... Amb aquest material podem elaborar un llibre que seqüenciï la història i permeti als infants seguir la música a través de les imatges.

Algunes peces musicals podem aprofitar-les per fer participar activament els infants, fer-los part de l'execució de la música acompanyant-la amb algun so o ritme. Aquest és el cas de la "Simfonia de les joguines" de Leopold Mozart. Quan escoltam aquesta peça musical hi podem apreciar diferents sons de joguines i petits instruments musicals que sonen repetitivament al transcurs de la mateixa. Vàrem preparar una sèrie de joguines que feien so (campanetes, carraques, xiulets, cascavells, etc...) de tal manera que n'hi hagués un per a cada infant. La idea era escoltar vàries vegades la peça i que ells mateixos hi descobrissin els moments en què sonaven les joguines. Després l'havien de fer sonar al mateix temps que sonava en l'audició. Quina gresca i quin renou !!! Però va valer la pena l'experiència, ens divertírem força amb la música clàssica.

Ja per acabar, confirmar que s'ha convertit en una activitat consolidada a nivell de cicle i que sembla que també es continuarà a primer cicle de primària, tota una alegria per a nosaltres. Cada dia cercam noves obres per treballar i ens buidam el cap per trobar activitats que puguin seguir engrescant els infants a gaudir de la música.

